

HuOMO – documentalis:

- *die mens die schrijft, opschrijft en er een verhaal van maakt.*

Beste,

Eerst de afbeelding:

Op de foto is te zien: een bureau, een klok, een bankierslamp en een rekenmachine.

Over de rekenmachine gaat dit verhaal:

U hebt het al gezien: een rekenmachine zonder stroomkabel. Een rekenmachine die gewoon met de hand, na elke invoering van boekhoudkundige getallen moet worden omgehaald. Rits-klak, rammel, klik. De zojuist ingevoerde cijfers worden netjes op de zuinige papierrol gerammeld. Tja, gerammeld. Het klopt! Het doorhalen van de handel: zorgt ervoor dat alle cijfers netjes op de papierrol worden gestempeld.

Wij hebben het over een rekenmachine! Met deze machine kan ook, naast optellen en aftrekken, worden gedeeld en vermenigvuldigd. Een machine die niet zou misstaan op bijvoorbeeld een afdeling van de Raad van Arbeid. De telstroken gaan via de secretaresse naar het hoofd. Ter controle: u begrijpt dat dit noodzakelijk is. Immers: geen geld wordt onterecht uitgegeven: controle is immanent.

Onze rekenmachine is een prachtig voorbeeld van gemechaniseerde efficiëntie. Ik kocht het ding, naast een broodbakmachine en een antieke kinderwagen voor de somma –van totaal- € 17.50 Ik moest nog wat afdingen op de broodbakmachine.

Het argument was aan mijn zijde: de rekenmachine was bijna perfect: maar de “4” toets ... die deed het niet en uit de broodbakmachine ontbraken de deeghaken. Tja, een koopje krijg je niet gratis.

Eénmaal thuisgekomen, de kinderwagen in de schuur gestald en de broodbakmachine op het keukenaanrecht, plaatste ik de rekenmachine op mijn schrijftafel. Van hier dus de foto.

Een plaatje, ik toetste mijn geboortedag in (29) en haalde de trekker over: perfect! Ik toetste mijn geboortemaand in (4) –april- ow ja, de “4” deed het niet. Nou ja jammer, het staat leuk op het onvolprezen bureau.

Later begon het me te vervelen: de gedachte dat alles aan deze rekenmachine in orde was, behalve die toets “4”.

Ik kon er zelfs niet van slapen. Een perfecte rekenmachine:

“OLYMPIA WERKE AG. WILHELMSHAVEN”
made in Western Germany

staat er in mooi gevormde letters op het zorgvuldig geklonken plaatje aan de onderkant van deze rekenmachine.

Maar die “4”, die het niet doet.

Ik kon er niet van slapen, dat moet simpel zijn om op te lossen: een tang en een paar schroevendraaiers, wie maakt me wat!

Daar begon de ontleding van een snoerloos apparaat, wat slechts samenhangt van schroeven en tandraden.

Hoe moeilijk kan het zijn ?

-

Ik begon aan mijn avontuur met de gedachte : een schoon werkblad, en het “ ding “ netjes op de technische operatietafel leggen. Dat viel uiteindelijk nog heel niet mee: de rekenmachine weegt wel ruim één kilo, omdraaien en e.e.a. goed bekijken verdient wat kracht in de armen en vingers. Dan maar de kap van het geheel eraf te nemen: daar hebben we een schroevendraaier voor nodig: die, hier moest mijn argwaan al zijn gewekt, dus niet paste. Andere maten !

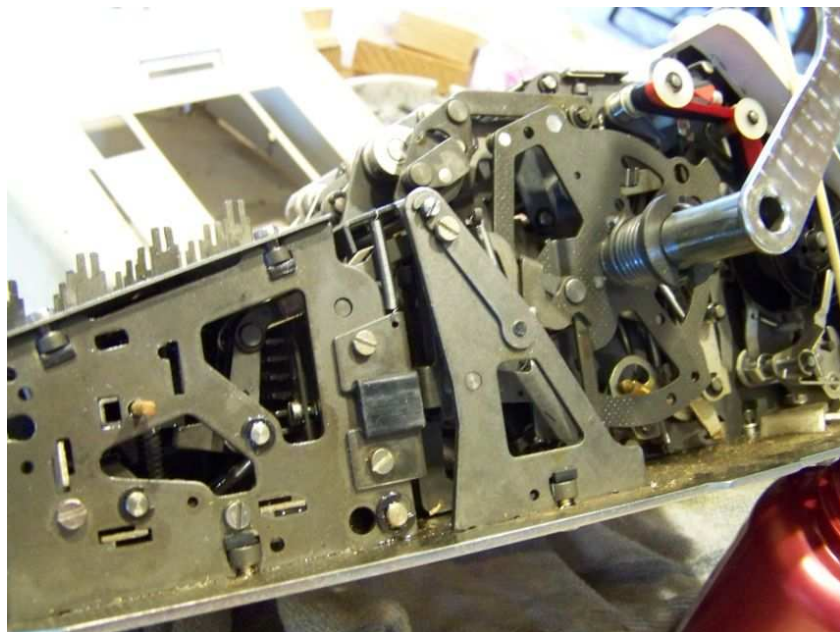
Ow, nou ... dat is wel op te lossen. De kap van de rekenmachine eraf, dat lukte.

Vervolgens een enorm ingewikkeld apparaat: foto's

Het ging nog steeds om de toets “4” te repareren

Maar met het goed aanschouwen: het bestuderen van het “corpus delictum” , die rekenmachine dus, groeide mijn ontzag voor zo'n enorm ingewikkeld technisch wonder. Anders kan ik het niet uitdrukken. Een technisch wonder. Wat een pracht van engineering en machinebouw. Het ontwerp wat aan deze rekenmachine ten grondslag moet hebben gelegen.

Ik ben ICT-er, gewend om computers binnenstebuiten te draaien. Met gemak. Af en toe een tik op de juiste plaats, of voorzichtig op het puntje te laten vallen en het is weer in orde. Maar hier viel ik toch wel even bij stil.

Mooi, mooi, mooi.

GrtZ Eric, 18-02-2015 ... ow ja, uiteindelijk is het gelukt: de rekenmachine is in perfecte staat.